

spise nesprávně tvrdí, spatřovati neúplnost a tedy vadnost řízení dle Šu 503 čís. 2 c. ř. s. Prodloužení lhůty může nastati, oznámeno-li při uzavření smlouvy prodávateli, že kupitel koupené zboží dále zcizil nebo zcizí a že toto bude následkem toho dále dopraveno, a nelze-li podle povahy věci zboží prozkoumati hned na místě prvního dodání, před dalším odesláním a dodáním jeho, takže zřejmým úmyslem stran bylo, aby teprv odběratel kupiteluv zkoumal dodané zboží, na př. věděl-li prodávatel, že kupitel dodá zboží dále v původním obalu. Případu takového zde není, poněvadž podle skutkových zjištění nižších soudu žalovaný dodal zboží žalobci za souhlasu jeho v otevřených balíčcích a žalobce sám obstaral další dopravu tohoto zboží, tudíž i uložení jeho do bedny před touto další dopravou, takže mohl před tímto uložením prozkoumati zboží, jemu v otevřených balíčcích dodané. Žalobce ovšem tvrdil v první stolici, že není na to zařízen, aby zboží, jemu dodané, mohlo býti u něho prohlédnuto, ale to jest nerozhodno, neboť není zjištěno ani tvrzeno, že žalobce, obdržev zboží od žalovaného, nemohl se náležitě postarati o jeho prohlédnutí; zvláště poukázati jest na skutkové zjištění, že žalobce zboží, jemu žalovaným dodané, odevzdal zasílateli J. B., bydlícímu v témž domě, jako žalobce, a že zboží tam leželo téměř měsíc po převzetí, dříve než bylo do Amsterodamu dopraveno. Není tedy vyloučeno, že žalobce mohl zboží náležitě prozkoumati u zasílatele J. B-a. nebylo-li to možno v místnostech žalobce samého. Zdali, jak dovolatel tvrdí, prozkoumání zboží žalobcem v Praze nebylo účelno, jest vzhledem na zákonný předpis čl. 347 obch. zák. o povinnosti, zboží neprodleně prozkoumati, a vzhledem na hořejší úvahu nerozhodno. Dle této úvahy jest rovněž nerozhodno, že, jak v dovolacím spise je tvrzeno, žalovanému bylo při uzavření obchodu se žalobcem známo, že zboží má býti dále prodáno a zasláno. Okolnost, žalobcem v dovolacím spisu tvrzená, že žalovaný věděl, že obchodní přítel žalobcův v Amsterodamě prozkoumá zboží jemu dodané, jest v tomto sporu nedůležitá, neboť prozkoumání zboží žalobcovým obchodním přítelem v Amsterodamě, totiž firmou S. A. mohlo míti právní význam pouze vůči žalobci a nespřistilo tohoto povinnosti prozkoumání zboží vůči žalovanému. V důsledku toho dle vlastního tvrzení žalobcova firma S. A. dala zboží k dispozici žalobci a tento dal je dále k dispozici žalovanému. Chce-li však žalobce, tvrdící v dovolacím spise, že žalovanému bylo při uzavření obchodu se žalobcem známo, že firma Amsterodamská sama zboží prozkoumá, tím tvrditi, že podle úmyslu stran pouze firma Amsterodamská a nikoli žalobce měl zboží prozkoumati, nelze tohoto tvrzení dbáti, poněvadž nemá opory ani ve spisech, ani ve skutkových zjištěních, obsažených v rozsudcích nižších soudu.

Čís. 2349.

Vymohl-li si kupitel proti liknavému prodávateli exekuční titul na dodání zboží, nemůže, nevedla-li pak exekuce k cíli, domáhati se jako interese (§ 368 ex. ř.) náhrady abstraktní škody podle čl. 357 obch. zák., nýbrž jen náhrady zisku, jehož by byl v případě dodání zboží při řádném obchodování docílil.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv I 985 22.)

Žalovaná firma byla právoplatně uznána povinnou, dodati žalující 1300 kg tabulového klihu po 9 Kč za 1 kg, a ježto své povinnosti nedostála, vedla na ni žalující v červenci 1921 exekuci, jež zůstala bezvýslednou. Domáhala se proto žalující zaplacení 14.950 Kč, jež vyplývaly z rozdílu mezi cenou umluvenou a cenou klihu v červenci 1921. O b a n i ž š í s o u d y vyhověly žalobě jen co do 1404 Kč, majíce za to, že ušlý zisk, žalobcem požadovaný, sluší přiřknouti pouze v mezích občanského zisku, který obchodník při dalším zcizení zboží nad cenu nákupní vzhledem na obchodní režii a na všeobecné hospodářské poměry sobě zjednatí smí, který tedy odpovídá co do výše mravním zásadám v obchodu platícím, a nepříčí se zákonným ustanovením.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobkyně.

D ů v o d y:

Podle §u 368 ex. ř. nejsou ustanovením třetího oddílu ex. ř. dotčeny nároky vymáhajícího věřitele na náhradu interese pro nesplnění dlužníkovou závazku nebo na náhradu škody tím způsobené. Touto žalobou nedomáhá se žalobce náhrady konkrétní škody a může přijíti tedy v úvahu jen nárok na náhradu interese, jež žalobci z důvodu nesplnění smlouvy po bezvýsledné exekuci přísluší. Žalobce vypočítává toto interese způsobem, v čl. 357 obch. zák. vytčeným. Avšak neprávem. Ustanovení tohoto článku předpokládá, že kupujícímu příslušela práva, v čl. 355 obch. zák. uvedená, a že se podle čl. 356 nebo 357 obch. zák. rozhodl žádati na prodávateli náhradu škody místo plnění. To se v tomto případě nestalo. Žalobce nežádal náhradu škody, nýbrž dodání zboží, tedy plnění a když mu byl nárok ten právoplatně přiřknut, vedl k vymožení jeho exekuci. Tím pozbyl nároku na náhradu škody podle čl. 355 obch. zák. a tudíž i nároku na určení této škody podle čl. 357 obch. zák., neboť obě tato ustanovení nutno vykládati v jejich souvislosti. Interese, které žalobci po bezvýsledné exekuci podle §u 368 ex. ř. přísluší, jest tedy posuzovati nikoli podle čl. 357 obch. zák., nýbrž podle všeobecných zásad o náhradě škody (§ 1323 obč. zák. a čl. 283 obch. zák.) a žalobci, jenž svůj zájem jinak blíže nekonkretisuje, přisouditi onen ušlý zisk, kterého by byl v případě splnění závazku žalovaným při řádném obchodování dosáhl. Tento zisk činí podle zjištění prvního soudu, jež odvoláním napadeno nebylo, částku nižšími stolicemi žalobci přiznanou. Vyšší zisk záležející v rozdílu mezi cenou smluvenou a cenou platnou dne 8. července 1921 ve smyslu čl. 357 obch. zák., který předpokládá poměry normální, není odůvodněn a byl by využitkováním mimořádných poměrů válkou vyvolaných, které panovaly, jak známo, ještě v roce 1921, v němž ceny všech potřeb byly nejvyšší a též proti roku 1919 abnormální. Že by byl žalovaný s nedodaným zbožím spekuloval a že by byl sám docílil zisku vyššího nebo dokonce zisku požadovaného žalobou, nebylo tvrzeno ani dokázáno. Žalovanému nemůže býti také na újmu, že se vyhýbal vyšší ztrátě, než jakou mu zákonem stanovené meze nároků žalobcových ukládají.